

BULETIN INFORMATIV
AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE
DIN MOLDOVA // E-NEWSLETTER | Septembrie. Nr.7 (2024)



PRIMARII DIN ROMÂNIA LA ȘEDINȚA CALRRM: „R. MOLDOVA NE-A UNIT PE TOȚI ÎN CADRUL STRUCTURILOR EUROPENE, INDIFERENT DE PARTIDUL POLITIC DIN CARE FACEM PARTE”



În perioada 27-29 septembrie, la Sibiu, România, a avut loc a doua sesiune a Adunării Generale a Consiliului Autorităților Locale din România și R. Moldova (CALRRM). Din Consiliul Autorităților Locale din România și R. Moldova fac parte Asociația Comunelor din România (ACoR), Asociația Orașelor din România (AOR) și Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM).

[Vezi mai mult >>>](#)

PRIMARI DIN R. MOLDOVA: „ROMÂNIA ESTE CĂLĂUZA NOASTRĂ ÎN PROCESUL DE ADERARE LA UE”



Forumul Orașelor Înfărățite a reunit la Iași autorități publice locale și centrale din România și R. Moldova, iar Municipiul Iași a prezentat bune practici și oportunități de finanțare nerambursabilă ale Uniunii Europene și și-a asumat angajamentul să faciliteze traseul european al autorităților locale din R. Moldova. Despre relațiile dintre autoritățile publice locale de pe cele două maluri ale Prutului și evenimentul de la Iași la care au participat 50 de primari din R. Moldova aflăm în cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM”. Protagonistii ediției sunt: primarul municipiului Iași, Mihai Chirica; primarul orașului Leova, vicepreședinte al CALM, Alexandru Bujorean; primarul satului Sireți, Strășeni, vicepreședinte al CALM, Leonid Boaghi; președintele Consiliului Județean Iași, Costel Alexe; primarul orașului Nisporeni, Dan Negel; primara satului Giurgiulești, Cahul, Tatiana Gălățeanu; primara comunei Gradiște, Cimișlia, Nina Nistreanu; primarul orașului Sângerei, Arcadie Covaliov; primarul orașului Cimișlia, Sergiu Andronachi; primara comunei Camenca, Glodeni, Ala Postolachi; primara satului Ghidighici, municipiul Chișinău, Victoria Calmîș; primarul orașului Călărași, vicepreședinte al CALM, Victor Ambroci și primarul comunei Lozova, Strășeni, Viorel Jardan.

Emisiunea poate fi accesată [aici >>>](#)

MUNICIPIUL IAȘI ȘI-A LUAT ANGAJAMENTUL SĂ FACILITEZE TRASEUL EUROPEAN AL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN R. MOLDOVA!



În perioada 23-24 septembrie, o delegație a Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), formată din primari și experți, a participat la Iași, România, la „Forumul Orașelor Înfrățite” – oportunitățile administrației locale în atragerea de fonduri europene nerambursabile în procesul de integrare europeană, stabilirea de noi parteneriate și direcții de colaborare. La evenimentul organizat de Primăria municipiului Iași au participat autorități publice locale și centrale din cele două state, ai Bisericii Ortodoxe Române și ai primăriei Cernăuți, Ucraina.

Vorbind despre obiectivele Forumului, primarul municipiului Iași, Mihai Chirica, a menționat că își dorește ca fiecare cetățean din R. Moldova să preia din exemplele României și, în mod special, ale Iașului. „Suntem cel mai aproape de cetățenii R. Moldova și ne dorim că ei să înțeleagă de ce este bine să aleagă calea integrării europene. Și la noi unii au fost împotriva aderenței la comunitatea europeană, ceea ce a contat însă a fost voința cetățeanului și felul în care primarii au reușit să se poziționeze în raport cu cetățenii și să le explice exact cum stau lucrurile. Din acest motiv cred că prin prezența Congresului Autorităților Locale din R. Moldova la lucrările Forumului, alături de primarii care fac parte din această asociație, alături de noi, primari din România și alți reprezentanți ai autorităților publice românești, putem aduce o viziune corectă despre necesitatea integrării în comunitatea europeană.

[Vezi mai mult >>>](#)

MANIFESTUL DE LA GRENOBLE „REPUBLICA MOLDOVA – PARTE INTEGRANTĂ A UNIUNII EUROPENE”.



La Grenoble s-a desfășurat primul Forum al Cooperării Descentralizate Franța – R. Moldova!

O delegație a Congresului Autorităților Locale din Moldova a participat în perioada 19-20 la Primul Forum al Cooperării Descentralizate Franța -Republica Moldova. Evenimentul s-a desfășurat la Grenoble, Republica Franceză. Alături de CALM au fost reprezentanți ai Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei; autorități locale și centrale din Franța, România, Secretarul General al Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, Mathieu Mori; Ambasadoarea Republicii Moldova în Franța Corina Călugăru etc.

Secretarul General al Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, Mathieu Mori, a vorbit despre progresele R. Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană, rolul asociațiilor autorităților locale în consolidarea democrației locale și buna cooperarea a CALRCE cu CALM.

În cadrul evenimentului a fost scos în evidență faptul că procesul de aderarea a R. Moldova la UE și Carta Europeană a autonomiei locale plasează principiile democrației și autonomiei locale în centrul valorilor care stau la baza proiectului european. În contextul dezbaterii și al reformei teritoriale cu care se confruntă cele două țări, a fost evidențiată necesitatea îmbunătățirii mecanismului de consultare între autoritățile centrale și cele locale, prin crearea unor platforme de dialog, formarea unor comisii mixte, consolidarea asociațiilor locale, transparență și predictibilitatea în alocarea resurselor, instituirea unor mecanisme de feedback, privind modul în care propunerile APL au fost luate în considerare și să se explice de ce unele aspecte nu au fost luate în calcul. De asemenea, s-a discutat despre necesitatea consolidării capacităților autorităților locale și asociațiilor lor, promovarea transparenței și responsabilității, dar și a liderilor locali.

[Vezi mai mult >>>](#)

PRIMARI DIN GLODENI: „INTEGRAREA EUROPEANĂ A REPUBLICII MOLDOVA VA ADUCE BENEFICII CETĂȚENILOR ȘI DEZVOLTARE COMUNITĂȚILOR”



Congresul Autorităților Locale din Moldova organizează în această perioadă seminare de instruire pentru primarii și consilierii la primul mandat. Cu aleșii locali din raionul Glodeni am vorbit despre voluntariatul la nivel local și implicarea cetățenilor în dezvoltarea comunităților, despre aspirațiile și provocările acestora, dar și despre beneficiile oamenilor în rezultatul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Protagonistii emisiunii „La Înălțime cu CALM” sunt Ala Postolachi, primara comunei Camenca; Victor Zamă, consilier local în satul Cobani și consilier raional; Bogdan Cătălin, primarul comunei Viișoara; Alexandru Spătaru, primar al satului Limbenii Vechi; Vadim Borș, primar al satului Cajba și Vasile Vatamaniuc, primarul satului Limbenii Noi.

[Emisiunea poate fi accesată aici >>>](#)

PRIMARII ȘI CONSILIERII DE LA PRIMUL MANDAT DIN LOCALITĂȚILE RAIONULUI ȘTEFAN VODĂ ȘI-AU CONSOLIDAT CUNOȘTINȚELE!



Aproape 60 de primari, consilieri locali și raionali din localitățile raionului Ștefan Vodă au participat la 20 septembrie la un seminar de instruire organizat de Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), cu suportul PNUD Moldova și al Franței.

Procesul bugetar, cum se formează bugetul, transferurile cu destinație generală și cele cu destinație specială, principii ale autonomiei financiare locale, diferențele dintre bugetele locale de nivelul întâi și nivelul al doilea, cum creștem veniturile proprii ale comunităților locale – a fost un dintre tematicile explicate de experții CALM Viorel Rusu și Cătălina Scorțescu.

O altă tematică supusă atenției participanților a vizat proprietatea unităților administrativ-teritoriale, criteriile principale care stau la baza delimitării bunurilor și valorificarea acestora, aspecte generale de reglementare și tendințe privind patrimoniul la nivel local.

[Vezi mai mult >>>](#)

ALEȘII LOCALI DIN DROCHIA AU PARTICIPAT LA SEMINARUL DE INSTRUIRE ORGANIZAT DE CALM



Organizarea și funcționarea administrației publice locale; finanțele publice locale, proprietatea unităților administrativ-teritoriale și dezvoltarea locală -sunt patru domenii abordate în cadrul seminarului de instruire organizat de Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) la 17 septembrie pentru primarii și consilierii locali de la primul mandat din localitățile raionului Drochia.

Instruirea a avut loc în rezultatul unui Acord încheiat de Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) cu PNUD Moldova și cu suportul financiar al Ministerului pentru Europa și Afaceri Externe al Republicii Franceze.

În raionul Drochia sunt patruzeci de localități administrate de 28 de primării.

[Vezi mai mult >>>](#)

PRIMARI DIN ROMÂNIA DESPRE INTEGRAREA EUROPEANĂ: „ESTE SINGURA POSIBILITATE DE A DEZVOLTA LOCALITĂȚILE, DAR ȘI DE A CREȘTE SALARIILE ȘI PENSIILE CETĂȚENILOR”



În anul 2013 în satele R. Moldova nu prea exista iluminat stradal, astăzi nu am văzut localități fără lumină. Republica Moldova este mult mai frumoasă decât vedem noi în media -sunt doar două constatări ale primarilor din Maramureș, România care recent au trecut Prutul pentru a-i susține pe colegii lor să fie pregătiți în procesul de absorbție a fondurile europene. Niciunul dintre ei nu ne-a spus că România a avut de pierdut în rezultatul integrării europene. Dimpotrivă, toți ne-au confirmat că astfel a fost posibilă dezvoltarea comunelor pe care le reprezintă, creșterea salariilor și pensiilor, lansarea micilor afaceri și crearea condițiilor decente de trai pentru cetățeni. În cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM” aflăm de la primari din România și R. Moldova despre cooperarea acestora, despre beneficiile integrării europene și despre lecțiile pe care trebuie să le învățăm în procesul de aderare. Protagonistii ediției sunt: președintele Filialei Maramureș a Asociației Comunelor din România, primarul comunei Săcălășeni, Emilian Gheorghe Pop; primarul comunei Ardușat, județul Maramureș, Ciprian Vasile Rus; primarul comunei Mureșul Mare, Maramureș, Ioan Mătieș; primarul comunei Ariniș, Maramureș, Gheorghe Mureșan; primarul comunei Letca, județul Sălaj, Liviu Dorel Man; primarul comunei Bicz, județul Maramureș, Mitre Dorin Flaviu; Maria Manoli, primara satului Zubrești, Strășeni; primarul satului Sireți, vicepreședinte al CALM, Leonid Boaghi și primarul comunei Șișcani, Nisporeni, Vladimir Bodean.

[Emisiunea poate fi accesată aici >>>](#)

NOII ALEȘI LOCALI DIN FLOREȘTI AU BENEFICIAT DE INSTRUIREA CALM



Circa 70 de aleși locali (primari și consilieri la primul mandat) din localitățile raionului Florești au participat vineri, 13 septembrie, la un seminar de instruire în domeniul administrației publice locale.

Participanții la eveniment au aflat mai multe informații despre organizarea și funcționarea autorităților publice locale, procesul bugetar și administrarea bunurilor, competențele proprii ale aleșilor locali și cele delegate, proprietatea unităților administrative-teritoriale, cadrul normativ și instituțional în domeniul dezvoltării locale și regionale, cooperarea inter-municipală, programe și proiecte naționale și internaționale etc.

[Vezi mai mult >>>](#)

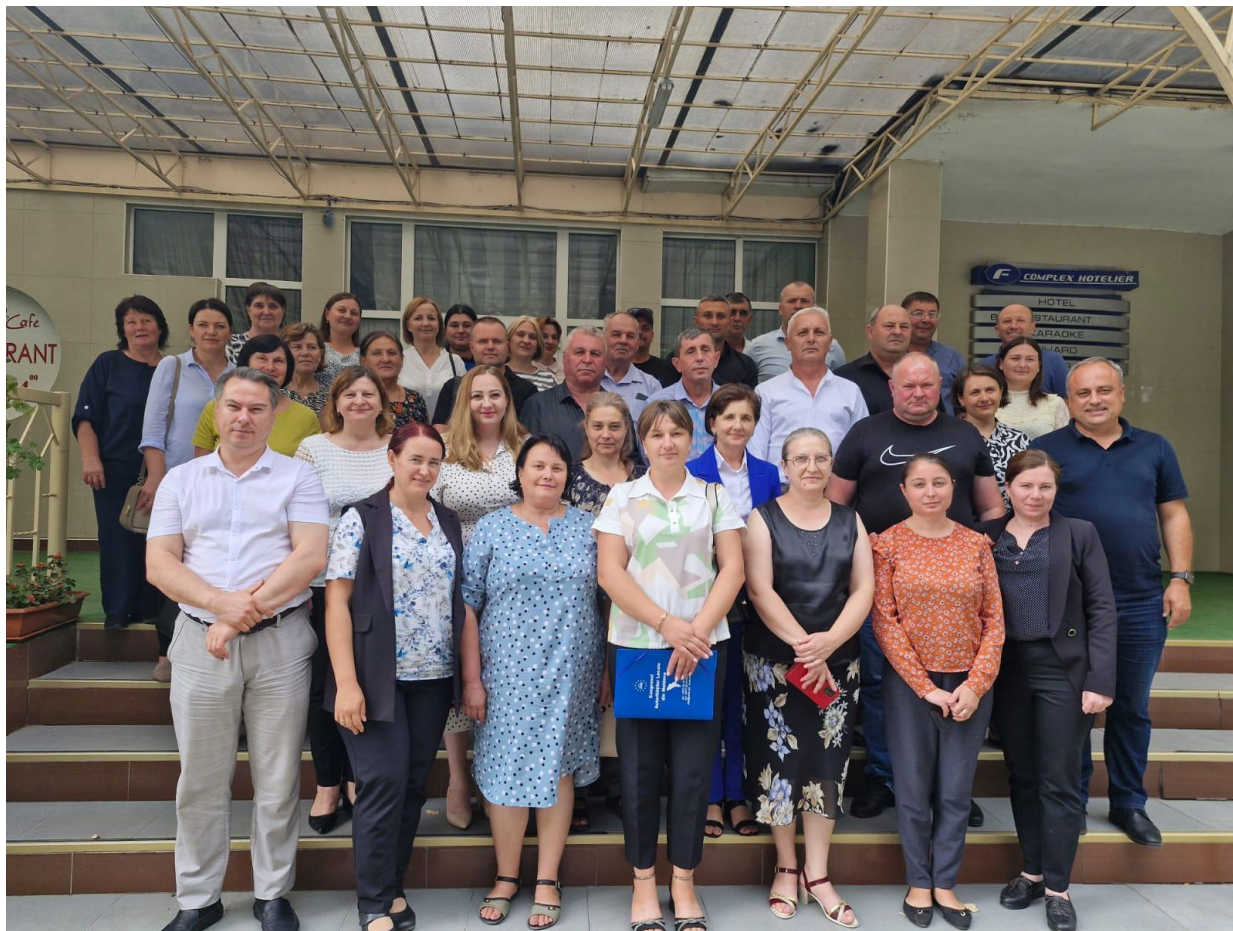
VALENTINA BUZU: UNITATEA SOCIETĂȚII NOASTRE VA AJUTA R. MOLDOVA SĂ DEVINĂ PARTE A UNIUNII EUROPENE!



Localitatea noastră se modernizează și vom continua să depunem eforturi pentru a îmbunătăți condițiile de trai ale oamenilor. Vom participa cât mai mulți alegători la referendumul din 20 octombrie pentru a ne decide viitorul. R. Moldova merită să facă parte din UE. Cu Rusia, înseamnă să ne întoarcem în trecut. Un eșec al referendumului ar însemna o Moldova depopulată și fără perspectivă de dezvoltare. Să fim uniți și să nu ne lăsăm mintiți de politicienii care se gândesc la interesul lor personal. Votul nostru, e viitorul nostru.

[Vezi mai mult >>>](#)

NOII ALEȘI LOCALI DIN GLODENI ÎȘI SPORESC COMPETENȚELE CU SPRIJINUL CALM!



Dezvoltarea profesională a primarilor și aleșilor locali de la primul mandat este obiectivul seminarelor susținute de Congresul Autorităților Locale din Moldova în mai multe localități din Republica Moldova.

Cel mai recent asemenea eveniment a reunit la 10 septembrie circa 50 de reprezentanți ai APL din raionul Glodeni.

Buna guvernare și statutul alesului local, procesul decizional, finanțele, patrimoniul public și dezvoltarea localităților sunt doar câteva dintre domeniile abordate de către experții CALM Viorel Furdui și Igor Cristal cu primarii și consilierii locali din localitățile acestui raion. La fel ca și colegii lor din alte zone ale R. Moldova, aleșii locali din Glodeni au vorbit despre necesitatea organizării periodice a unor astfel de sesiuni de instruire.

[Vezi mai mult >>>](#)

PRIMARI DIN ROMÂNIA LA CHIȘINĂU: „ADERAREA LA UE A ÎNSEMNAT UN SALT ENORM ÎN DEZVOLTAREA ȚĂRII ȘI A COMUNITĂȚILOR LOCALE DIN ROMÂNIA! SUNTEM GATA SĂ ÎMPĂRTĂȘIM EXPERIENȚA ACUMULATĂ DE NOI PENTRU A AJUTA COLEGII DIN R. MOLDOVA”



„Hora Frăției” pentru absorbția fondurilor de preaderare a avut loc sâmbătă, 7 septembrie, la Chișinău. În cadrul evenimentului, un grup de primari de comune din Maramureș, România, reprezentanți ai Asociației Comunelor din România (ACoR) au făcut schimb de opinii, de bune practici și au stabilit noi relații de cooperare cu colegii lor din R. Moldova, membri ai Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM).

Aleșii locali din cele două state au vorbit despre oportunitățile comunelor înfrățite din R. Moldova pentru absorbția fondurilor de preaderare, obstacolele în procesul de absorbție a acestor fonduri și la ce ar trebui să atragă atenția autoritățile centrale și locale atunci când au loc negocierile cu UE. Totodată, primarii au avut posibilitatea să-și revadă colegii cu care sunt înfrățiiți sau să stabilească noi relații de cooperare.

[Vezi mai mult >>>](#)